

Ontwikkeling Park Randenbroek Ruimte voor sport

Naar vitale en ‘brede’ sportverenigingen in Park Randenbroek

in opdracht van gemeente Amersfoort

**Remco Hoekman
Janine van Kalmthout**

© *W.J.H. Mulier Instituut*
's-Hertogenbosch, januari 2009

*W.J.H. Mulier Instituut
Centrum voor sociaal-wetenschappelijk sportonderzoek*

*Postbus 188
5201 AD 's-Hertogenbosch*

*t 073-6126401
f 073-6126413
e info@mulierinstituut.nl
i www.mulierinstituut.nl*

Inhoudsopgave

Samenvatting	5
1. Inleiding	7
1.1 Aanleiding	7
1.2 Onderzoeksofzet	7
1.3 Achtergrond Park Randenbroek	8
1.4 Leeswijzer	8
2. Brede sportverenigingen	9
2.1 Visie en doelstellingen	9
2.2 ‘Goede voorbeelden’ in Nederland	10
2.3 Aanknopingspunten Park Randenbroek	11
2.3.1 Inrichting functie brede sportvereniging	11
2.3.2 Organisatorische context	12
2.4 Uitwerking	14
2.5 Succesfactoren	15
3. Ruimtebehoefte sportverenigingen	17
3.1 Behoefte aan voetbalvelden	17
3.2 Behoefte aan honk- en softbalvelden	19
3.3 IJssport	20
3.4 Behoefte aan parkeerplaatsen	20
4. Toekomst ruimte voor sport in Park Randenbroek	23
4.1 Gelijkblijvende ruimte voor sport	23
4.1.1 Ijsbaanterrein	23
4.1.2 Accommodatie CJVV	23
4.1.3 Voetbalveld VOP	24
4.1.4 Accommodatie BSC Quick	24
4.1.5 Accommodatie AFC Quick	24
4.1.6 Conclusie	25
4.2 Minder ruimte voor de sport	25
4.2.1 Variant ijsbaanterrein	25
4.2.2 Variant honkbalveld	25
4.2.3 Variant VOP-veld	26
4.2.4 Conclusie	26
5. Conclusies en aanbevelingen	29
Geraadpleegde bronnen	31
Bijlage 1 Aandachtspunten	33

Samenvatting

Gemeente Amersfoort werkt aan een structuurvisie voor de herontwikkeling van Park Randenbroek. Hierbij wenst de gemeente de ecologische structuur in stand te houden en waar mogelijk meer ruimte te bieden. Daarnaast wenst zij te komen tot oplossingen voor het gezond houden van de sportverenigingen in Park Randenbroek, waarbij het ruimtebeslag voor de sport niet groter mag worden. Welke mogelijkheden gemeente Amersfoort hiertoe heeft is aan de hand van onderstaande onderzoeksvragen door het W.J.H. Mulier Instituut onderzocht.

- 1) *Hoe houden we de sportverenigingen gezond en vitaal?*
- 2) *Staat het uitgangspunt om het bestaande ruimtebeslag voor de sport in het gebied niet te vergroten het vitaal houden van de sportverenigingen in de weg?*
- 3) *Wat is nodig (focus op ruimtelijke component) om één of meerdere verenigingen te laten functioneren als een ‘brede’ sportvereniging, zoals in de nieuwe nota omschreven?*

Om de onderzoeksvragen te beantwoorden is onder andere gebruik gemaakt van bestaande beleidsdocumenten van gemeente Amersfoort, het ruimteinstrument van het Mulier Instituut, en documentatie over het maatschappelijk functioneren van verenigingen.

Om sportverenigingen gezond en vitaal te houden spelen veel factoren een rol. Te denken valt aan financiële zekerheden, bestuurlijke kwaliteiten, organiserend vermogen, ledengroei en een adequate accommodatie. De gemeente speelt bij het gezond en vitaal houden van een sportvereniging een overwegend faciliterende rol. Enerzijds het bieden van een kwalitatief en kwantitatief toereikende accommodatie. Anderzijds het faciliteren in kennis en mankracht, door verenigingsondersteuning te bieden of een combinatiefunctionaris aan te stellen.

Om één of meerdere brede sportverenigingen in Park Randenbroek mogelijk te maken is het een minimale voorwaarde dat de verenigingen beschikken over een kwalitatieve accommodatie. De accommodatie van CJVV is op dit moment de enige accommodatie die hier aan voldoet.

De huidige sportaccommodaties in Park Randenbroek bieden genoeg ruimte voor een of meer vitale sportverenigingen, met uitzondering van CJVV. Door het gebrek aan ruimte bij CJVV neemt naar verwachting de aanwas in de jongste jeugd af, waardoor op termijn de evenwichtige verdeling tussen de leeftijdsgroepen in gevaar komt. Ten minste één extra kunstgrasveld is vereist om de instroom van onderaf mogelijk te maken. Herinrichting van het honkbal- of ijsbaanterein biedt hiervoor mogelijkheden, waarbij de ruimte voor sport gelijk kan blijven.

Het beperken van de ruimte voor sport in Park Randenbroek is niet aan te bevelen. Wanneer binnen Park Randenbroek een brede functie wordt vervuld, dan heeft dit naar verwachting een positieve invloed op het ledental van de verenigingen, waardoor wellicht meer ruimte nodig is.

Tot slot wordt geadviseerd om te inventariseren hoe het meervoudig gebruik van Park Randenbroek kan worden ontwikkeld. Hierbij is het van belang dat wordt gekeken naar de rol van mogelijke gebruikersgroepen en de mogelijkheden om de samenwerking tussen verenigingen te bevorderen. Het is namelijk aan te bevelen om de vier verenigingen samen een brede functie te laten vervullen. Deze samenwerking heeft de meeste kans van slagen als deze organisatorisch wordt verankerd in de vorm van een stichting of bestuurslaag die de belangen van Park Randenbroek als geheel behartigt en het sportaanbod coördineert.

1. Inleiding

1.1 Aanleiding

Gemeente Amersfoort werkt aan de structuurvisie Park Randenbroek e.o.. Voor deze structuurvisie heeft een uitvoerig consultatietraject met bewoners, organisaties en gebruikers plaatsgevonden. Tijdens dit traject zijn varianten voor inrichting van het gebied ontwikkeld waaronder enkele varianten voor de (her)inrichting van de sportvelden en de ijsbaan. Bij een aantal van deze varianten is uitgegaan van een uitbreiding van de ruimte voor sport. Deze uitbreiding is echter moeilijk te realiseren zonder dit ten koste te laten gaan van de ecologische structuur. De gemeente wenst aan de ene kant de ecologische structuur in stand te houden en waar mogelijk meer ruimte te bieden, maar wil aan de andere kant vitale en maatschappelijk betrokken, zogenoemde 'brede' sportverenigingen. De vraag is in hoeverre dit samen kan gaan. De gemeente Amersfoort heeft tegen deze achtergrond het W.J.H. Mulier Instituut gevraagd onderzoek te doen naar de mogelijkheid om brede sportverenigingen in dit gebied te behouden zonder dit ten koste te laten gaan van de ecologische structuur.

1.2 Onderzoeksopzet

Het hoofddoel van dit onderzoek is als volgt geformuleerd:

Het komen tot oplossingen voor het gezond houden van de sportverenigingen in Park Randenbroek, waarbij het ruimtebeslag voor de sport niet groter mag worden.

Als onderzoeksvragen zijn geformuleerd:

- 1) *Hoe houden we de sportverenigingen gezond en vitaal?*
- 2) *Staat het uitgangspunt om het bestaande ruimtebeslag voor de sport in het gebied niet te vergroten het vitaal houden van de sportverenigingen in de weg?*
- 3) *Wat is nodig (focus op ruimtelijke component) om één of meerdere verenigingen te laten functioneren als een 'brede' sportvereniging, zoals in de nieuwe nota omschreven?*

Voor het beantwoorden van deze onderzoeksvragen is gebruik gemaakt van de reeds aanwezige documentatie. Het betreft de resultaten uit het consultatietraject, kadernota 'De Kracht van Sport', Nota Parkeernormen Amersfoort 2009 en relevante geformaliseerde besluiten van gemeente Amersfoort en het eerder door het Mulier Instituut uitgevoerde ruimteonderzoek voor de gemeente Amersfoort.

Om antwoord te geven op de eerste onderzoeksvraag is gekeken naar voorbeelden van efficiënt meervoudig ruimtegebruik en goede samenwerking tussen verenigingen. Daarnaast is gebruik gemaakt van documentatie over het maatschappelijk functioneren van sportverenigingen ("brede verenigingen") in het algemeen en ontwikkelingen op dat terrein. Aanvullend wordt op basis van 'goede voorbeelden' in Nederland gekeken welke mogelijkheden het park biedt voor samenwerking en brede sportverenigingen.

De tweede onderzoeksvraag wordt beantwoord door de ruimtebehoefte van de sportverenigingen in Park Randenbroek te bepalen voor de periode 2008-2012 uitgaande van de teamaantallen voor het seizoen 2008/2009 (volgens opgave gemeente Amersfoort). Het

ruimteinstrument van het Mulier Instituut is toegepast, waarbij een vergelijking wordt gemaakt tussen de accommodatiebehoefte en de beschikbare accommodatie. De resultaten van deze excersitie worden gerelateerd aan de uitkomsten van de eerste onderzoeksvraag. Hierdoor is het mogelijk om een oordeel te geven over een eventueel belemmerende werking van de geboden ruimte op de toekomstperspectieven van de verenigingen binnen Park Randenbroek. De derde onderzoeksvraag wordt op basis van 'best professional judgement' beantwoord door de onderzoekers. Dit betreft een samenknoping van de eerste twee onderzoeksvragen richting een advies hoe de nagestreefde 'brede' sportvereniging ook in Park Randenbroek inhoud te geven.

1.3 Achtergrond Park Randenbroek

Park Randenbroek is een groen gebied dat zich uitstrekt van de rand van de gemeente tot nagenoeg in het centrum van Amersfoort. Binnen Park Randenbroek wordt veel waarde gehecht aan de ecologische structuur. De 'groene' uitstraling van het park is van grote waarde. Dit staat ook centraal in de herinrichtingsplannen die voor dit gebied zijn opgesteld.

1.4 Leeswijzer

In het volgende hoofdstuk wordt ingegaan op de voorwaarden om een gezonde en vitale sportvereniging te behouden/creëren. In hoofdstuk drie wordt aandacht besteed aan de ruimtelijke behoefte van de verenigingen in Park Randenbroek. Tevens wordt gekeken wat voor gevolgen het heeft wanneer het huidige ruimtebeslag van de sport ongewijzigd blijft binnen het gebied. Hoofdstuk vier brengt de resultaten uit hoofdstuk twee en drie samen tot een advies waarin oplossingsrichtingen worden geboden voor het creëren/behouden van 'brede' sportverenigingen met geen tot een geringe uitbreiding van het ruimtebeslag van de sport tot gevolg.

In hoofdstuk vijf wordt in concluderende vorm antwoord gegeven op de onderzoeksvragen en aanbevelingen gedaan voor de herinrichting van Park Randenbroek.

2. Brede sportverenigingen

Het ministerie van VWS streeft ernaar dat over drie jaar (in 2011) circa 10% van de sportverenigingen 'sterk' is. Zo sterk dat deze verenigingen niet alleen in staat zijn om de eigen leden te bedienen, maar zich ook richten op het onderwijs, de naschoolse opvang, de wijk en/of de vaak kwetsbare doelgroepen die in verhouding minder aan sport deelnemen. De versterking van de sportverenigingen krijgt met name concreet invulling door de aanstelling van combinatiefuncties: leerkrachten die zowel ten dienste staan van de school als van de sportvereniging. De combinatiefuncties krijgen landelijk een omvang van 2.500 fte's, waarvan 1.250 fte in dienst van de sportsector is en 1.100 fte in dienst van de onderwijssector (overig = cultuursector). Ook van de combinatiefunctionarissen uit de onderwijssector is een impuls voor de sport te verwachten. Vooral in de combinatie van school en sport.

De gemeente Amersfoort onderschrijft de doelstelling van het ministerie om te komen tot sterke verenigingen. In 'De Kracht van Sport', kadernota voor het sportbeleid 2008-2015 sluit gemeente Amersfoort aan op deze 'sterke' verenigingen, met de introductie van de 'brede' sportvereniging. In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de visie en doelstellingen van gemeente Amersfoort met betrekking tot deze 'brede' sportverenigingen en de mogelijkheden om in Park Randenbroek ruimte te bieden aan één of meer brede sportverenigingen.

2.1 Visie en doelstellingen

De gemeente Amersfoort vindt het belangrijk dat verenigingen, die dat willen, extra maatschappelijke taken uitvoeren en als het ware een 'brede' functie vervullen. Hierbij wordt gedacht aan het verzorgen van sportaanbod op school of in de naschoolse opvang, het actief werven en begeleiden van jeugd en kader afkomstig uit etnische groepen en aanbod ten behoeve van mensen met een beperking.

Een bredere inzet van verenigingen gaat niet vanzelf. Daarom heeft de gemeente Amersfoort in haar beleidsnota aandacht voor verschillende vormen van brede inzet. Verder wordt kenbaar gemaakt dat gemeente Amersfoort de mogelijkheden voor brede inzet wenst te verkennen in samenspraak met haar verenigingen. Een eerste aanzet daartoe is al gedaan. Tijdens het sportcafé 'Sport en maatschappelijke integratie' (7 mei 2007) zijn verenigingen uitgedaagd te komen met plannen die kunnen bijdragen aan de bredere inzet van de sportvereniging en de accommodatie.

Vier verenigingen (te beginnen met ASC Nieuwland en vervolgens AMHC, Gym XL en vv Keistad) hebben naar aanleiding van het sportcafé de handschoen opgepakt en maken onderdeel uit van de pilot 'brede' sportverenigingen. Om deze ontwikkeling naar een 'brede' sportvereniging te ondersteunen en bevorderen wordt door gemeente Amersfoort sterk ingezet op verenigingsondersteuning. Voor deze extra verenigingsondersteuning wordt in overleg met 'het sportveld', waaronder de Amersfoortse Sportfederatie, nadere criteria ontwikkeld.

Gemeente Amersfoort heeft zich ten doel gesteld dat in 2015 tenminste tien sportverenigingen te beschouwen zijn als 'brede sportvereniging' en dat op de accommodaties van deze verenigingen minimaal sprake is van een dagelijks naschools sportaanbod en dat er stageplekken zijn gecreëerd voor leerlingen uit het voortgezet onderwijs. Bij het ontwikkelen

van deze ‘brede’ sportverenigingen wordt gestreefd naar een evenwichtige spreiding over de gemeente.

In het kader van een evenwichtige spreiding is het wenselijk om ook een ‘brede’ sportvereniging te realiseren in Park Randenbroek. Gemeente Amersfoort streeft daarom naar het ontwikkelen en behouden van een ‘brede’ sportvereniging in dit gebied. Deze ontwikkeling moet echter wel passen binnen de huidige sportruimte en niet ten koste gaan van de ecologische structuur. In de volgende paragraaf wordt op basis van een tweetal landelijke voorbeeldprojecten gekeken in hoeverre deze uitgangssituatie mogelijkheden biedt, waarna de ontwikkelingsmogelijkheden voor Park Randenbroek worden beschreven.

2.2 ‘Goede voorbeelden’ in Nederland

Nederland kent verschillende sprekende voorbeelden van (samenwerking tussen) verenigingen die een maatschappelijke functie vervullen. Verenigingen die de samenwerking met de gemeente aangaan om iets te betekenen voor de wijk waarin zij zich bevinden of om de gymlessen of sporttoernooien voor de scholen te verzorgen. Omdat samenwerking een ruim begrip is en elke project haar eigen kenmerken heeft, is er voor gekozen om twee voorbeelden in Nederland nader te bekijken en op basis daarvan een op Amersfoort toegesneden voorzet te geven. De ontwikkeling van een brede sportvereniging in Park Randenbroek staat daarbij centraal.

Het eerste voorbeeld betreft de samenwerking van zes sportverenigingen op Sportpark Marco van Basten in Utrecht. Deze zes verenigingen zetten zich gezamenlijk in voor de buurt, onderwijs en kinderopvang.

Voorbeeld: Sportpark Marco van Basten in Utrecht

Op het Sportpark Marco van Basten zijn sinds januari 2005 zes sportverenigingen gehuisvest, te weten: PVC-voetbal, PVC-tennis, UFO (frisbee), en SKV (korfbal), SDV (darts) en SJV (Jeu de Boules). Zij moesten in het jaar 2004 hun oude sportpark verlaten i.v.m. het grootschalige woonproject Leidsche Rijn.

De gedachte is dat na de verhuizing de ledenaantallen van de verschillende verenigingen toe zullen nemen zodat het sportpark uiteindelijk zo'n 1000 leden herbergt. Om al deze leden te kunnen laten sporten is gekozen voor een ruime opzet van het park, bestaande uit twee voetbalvelden (een gras en een kunstgrasveld), een kleiner trainingsveld, vier tennisbanen en vier jeu de boules banen. Ook is er voor de plaatselijke jeugd een basketbalveld aanwezig.

Midden op het sportpark staat het clubhuis met daarin onder andere de kleedkamers, bestuurskamers, het paviljoen en zes dartwanden. Tevens bevindt zich in het gebouw kinderdagopvang en naschoolse opvang Orka, voor kinderen in de leeftijden van 0-4 en 4-12.

Het sportpark wordt aangestuurd door Stichting de Noordpunt. In het stichtingsbestuur hebben alle voorzitters van de zes betrokken verenigingen zitting. Sinds 1 januari 2006 is er een verenigingsmanager op het sportpark aan het werk gegaan om het stichtingsbestuur te ondersteunen en om de contacten met de kinderopvang, de buurt en het onderwijs te onderhouden.

Het tweede voorbeeld is de Pelikaan in Zwolle. Hier zijn vier verenigingen de samenwerking aangegaan om een ‘levenlang sporten’ te bevorderen in Zwolle.

Voorbeeld: De Pelikaan in Zwolle

Door intensieve samenwerking van vier verenigingen (hockey, voetbal, tennis, korfbal) op sportcomplex De Pelikaan in Zwolle ontstaat een sterk en gevarieerd sportaanbod. Lifetime sport krijgt hier twee gezichten: North (Noorse activiteiten) en South (beachsporten). Er is directe betrokkenheid vanuit verschillende onderwijsinstututen (leerwerk- en stageplek) in de omgeving. Veel aandacht gaat in Zwolle uit naar mensen met een beperking en ouderen. Daarnaast wordt gewerkt aan maatwerk voor naschoolse opvang en bedrijfssport.

De samenwerking tussen de verenigingen is geformaliseerd in Stichting Samenwerkende Sportclub De Pelikaan. Er is een verenigingsmanager aangesteld, die het voortouw neemt in de verdere ontwikkeling van de plannen. Die plannen omvatten o.a. de aanleg van een beachvolleybalveld en het ontwikkelen van een sportaanbod voor mensen die nu nog niet actief sporten en gehandicaptensport. Ook wordt gedacht aan ‘slimme’ verbindingen: bijv. het verzorgen van huiswerklessen voor sportende jongeren, kinderopvang, onderlinge uitwisseling tussen de verenigingen, enz.

2.3 Aanknopingspunten Park Randenbroek

De praktijkvoorbeelden en de inventarisatie van brede en sterke sportverenigingen en multifunctionele en meervoudig gebruikte sportcomplexen leveren aanknopingspunten op voor Park Randenbroek.

Hieronder wordt beschreven welke functies wij relevant vinden voor een brede sportvereniging in Park Randenbroek en in welke organisatorisch context wij deze het beste tot haar recht zien komen. Een en ander is afhankelijk van de beleidsrichting die de gemeente Amersfoort voorstaat. Het ontbreekt namelijk momenteel nog aan duidelijke uitwerking van de mogelijke inzet en taakstelling voor de brede sportverenigingen.

2.3.1 Inrichting functie brede sportvereniging

De praktijkvoorbeelden en de literatuur laten zien dat het belangrijk is om te redeneren vanuit de ontwikkeling van Park Randenbroek als geheel en niet vanuit een bepaalde sportvereniging. De vraag die centraal moet staan is ons inziens; welke ‘brede’ functie moet Park Randenbroek gaan vervullen en welke rol spelen sportverenigingen en andere partijen daarbij? Dit vraagt om een visie over Park Randenbroek en het formuleren van doelstellingen voor dit gebied. Hierbij kan gedacht worden aan te realiseren nieuw sportaanbod, bereiken van doelgroepen, meervoudig ruimtegebruik, openstelling en bezettingsgraad van sportparken.

Dat een brede vereniging sportaanbod verzorgt voor de naschoolse opvang en stageplaatsen biedt is een goede start. Maar deze inzet of taakstelling kan nog worden uitgebreid. Met het aanbod van naschools sportaanbod wordt de ruimte voor een beperkt deel van de dag gebruikt. Naast naschools sportaanbod is het ook te overwegen om, op termijn, aanbod te creëren voor andere doelgroepen die in de ochtend en begin van de middag gebruik kunnen maken van het gebied. Te denken valt aan ouderen, omwonenden, scholen en bedrijven. Een andere mogelijke doelgroep is kinderopvang. Voor deze groep is, in vergelijking met de andere

gebruikersgroepen, met name ook de inrichting van de binnenruimte meer van belang (wettelijke eisen).

De praktijkvoorbeelden geven genoeg aanleiding om positief te oordelen over de mogelijkheden om als vereniging, maar liever nog als Park Randenbroek, invulling te geven aan een brede functie. Dat een brede functie in veel gevallen samengaat met een beter gebruik van de beschikbare ruimte, en niet een grotere ruimteclaim tot gevolg heeft, is hoopvol. Het ontwikkelen van Park Randenbroek als geheel vraagt overigens wel om organisatorische aanpassingen.

2.3.2 Organisatorische context

Gemeente

Een belangrijke speler in het geheel is gemeente Amersfoort. De gemeente heeft het proces in gang gezet door het initiatief te nemen tot de herontwikkeling van Park Randenbroek en in haar kadernota de brede sportvereniging te introduceren. De vraag is welke rol de gemeente in het vervolgtraject op zich neemt. Blijft zij de regie voeren over de realisatie of worden taken/rollen verdeeld?

Hoe deze rol van de gemeente ook precies vorm mag krijgen, de rol van facilitator zal hoe dan ook blijven bestaan. Het bieden van een accommodatie (tegen een redelijke prijs) is één van de beleidsinstrumenten van een gemeente om bij te dragen aan het sportklimaat. Deze accommodatie dient bij voorkeur van voldoende kwaliteit te zijn en voldoende ruimte te bieden voor de verenigingssporters van de eigen gemeente. Niet alleen waar het gaat om het bieden van een accommodatie speelt de gemeente een rol, maar ook in de vorm van kennisoverdracht en ondersteuning. De ervaring leert dat voor de uiteindelijk dagelijkse werkzaamheden, maar ook in de ontwikkeling, vaak een aparte functionaris wordt aangesteld. Te denken valt aan een verenigingsmanager, clubmanager of combinatiefunctionaris. De verenigingen worden over het algemeen bestuurd door vrijwilligers en ook de verenigingsactiviteiten worden georganiseerd en begeleid door vrijwilligers. Zij zijn vaak niet in staat om ook de dagelijkse werkzaamheden die horen bij de 'brede' functie uit te voeren.

De gemeente kan de verenigingen ondersteunen door de diensten van een professional beschikbaar te stellen. De combinatiefunctionarissen, die ook door het ministerie van VWS zijn genoemd in relatie tot de ontwikkeling van sterke verenigingen, bieden in dit kader uitkomst. In Amersfoort worden ook combinatiefunctionarissen aangesteld (12 fte). Het is te overwegen om één van deze combinatiefunctionarissen in te zetten voor de verenigingen op Park Randenbroek. Zeker in combinatie met het voortgezet onderwijs en het realiseren van stageplekken voor leerlingen lijkt dit een goede plek voor een combinatiefunctionaris. Bij het voortgezet onderwijs kunnen leerlingen ingezet worden voor kadertaken. Dit geldt zeker voor scholen met het eindexamenvak Bewegen, Sport en Maatschappij (BSM). Leerlingen kunnen dan bijvoorbeeld na het volgen van een cursus en een maatschappelijke stage bij een verenigingen ingezet worden bij het geven van naschoolse sport en bij de sportvereniging. De combinatiefunctionaris speelt een belangrijke rol in de coördinatie hiervan. Tenslotte kunnen de maatschappelijke stages ingezet worden om projectmatig activiteiten bij de vereniging in te vullen, zoals begeleiden van evenementen, opzetten jeugdafdeling en het maken van een plan voor

ledenwerving. Op deze wijze wordt nadrukkelijk de sportvereniging versterkt en neemt het organiserend vermogen toe. In bijlage 1 zijn een aantal tips opgenomen voor de gemeente bij het aanstellen van een combinatiefunctionaris.

In het traject dat wordt ingezet om te komen tot een brede functie van Park Randenbroek kan geleerd worden van de huidige pilots voor brede sportverenigingen. Deze ervaringen kunnen door de gemeente worden aangewend in de sturing van de ontwikkelingen in Park Randenbroek.

Sportverenigingen

Een hele belangrijke partner in de realisatie zijn de aanwezige sportverenigingen in Park Randenbroek (CJVV, AFC Quick, BSC Quick en AIJV).

Duidelijk moet worden wat de mogelijkheden van de verschillende verenigingen zijn om deel te nemen aan de ontwikkeling van het gebied en zich (eventueel in samenwerking met anderen) te ontwikkelen tot een “brede” vereniging. Ambities, sterke en zwakke punten moeten in beeld gebracht worden zodat daar op ingespeeld kan worden. Het is met name belangrijk om te kijken naar de grote van de verenigingen, samenstelling van het ledenbestand, het kader, de financiële positie, prestatief of recreatief ingestelde vereniging, aard van de accommodatie en verenigingsondersteuning (mate van inzet professionele ondersteuning). Dit zijn gegevens die iets zeggen over het organiserend vermogen van de vereniging en zijn daarmee van belang om maatschappelijk actief te zijn oftewel de rol van brede vereniging op zich te kunnen nemen. Van daaruit wordt bekeken welke rol een vereniging kan gaan vervullen.

Niet elke vereniging hoeft zich te ontwikkelen tot een zogenaamde ‘brede’ vereniging. Maar iedere vereniging zal op zijn eigen manier een bijdrage kunnen leveren aan het gebied. CJVV en AFC Quick zullen waarschijnlijk qua grootte en organiserend vermogen eerder in aanmerking komen om zich te ontwikkelen als brede vereniging. Maar BSC Quick en AIJV beschikken ook ieder over eigen capaciteiten en met name ook inzetbare ruimte, accommodatie zodat ook zij een bijdrage leveren. Er wordt dan niet zozeer een ‘brede’ vereniging ontwikkeld als wel een “brede sportieve functie” van Park Randendbroek.

Ideaal voor de(her)inrichting van het park lijkt in eerste instantie om te komen tot samenwerking tussen de vier verenigingen. De verenigingen “wonen” samen op één park en kunnen zo samen proberen bedreigingen om te zetten in kansen. Ook het vitaal willen blijven en een maatschappelijke rol van betekenis willen vervullen gaat makkelijker met elkaar dan als club in je eentje. Uit de eerder genoemde inventarisatie bij de verenigingen zal moeten blijken welke rol zij willen en kunnen vervullen.

Bij samenwerking is het na te streven om een aparte stuurgroep, werkgroep op te richten die zich bezighoudt met cluboverstijgende zaken en activiteiten ontwikkelt ten bate van het hele park. Probleem daarbij is dat hoe ambitieus en goed bedoeld ook, als er géén professioneel management is, geen dagelijkse aansturing, coördinatie, aanspreekbaarheid, dan komen zaken moeizaam van de grond. Bestuurders van verenigingen zijn vrijwilligers met meestal ook nog een baan ernaast.

Ervaring met projecten in Utrecht leert dat het niet werkt als verenigingen en functies zomaar bij elkaar worden geplaatst. Als de verenigingen in een zorgvuldig en stapsgewijs geleid proces

naar elkaar toegroeien, wordt de meerwaarde die samenwerking kan opleveren, ook inderdaad bereikt. De verenigingen krijgen nieuwe en betere accommodaties en er ontstaat uitwisseling. De praktijk laat zien dat van een dergelijk sportpark meer wervingskracht uitgaat dan van een geïsoleerde voetbalvereniging. De samenwerking leidt uiteindelijk tot een aanwas van leden bij alle verenigingen..

In bijlage 1 zijn een aantal tips opgenomen om te komen tot goede samenwerking tussen verenigingen.

Andere samenwerkingspartners

De sportverenigingen zijn niet de enige partij die een bijdrage kunnen leveren. Ook samenwerking met bijvoorbeeld scholen (basis- en voortgezet onderwijs (ROC)), organisatie(s) voor naschoolse opvang, kinderopvang, buurtsportwerk, bedrijfsleven, combinatiefunctionaris(sen) en andere partijen kunnen een meerwaarde vormen en blijken vaak van essentieel belang voor het ontwikkelen van het gebied en realiseren van doelstellingen. Ook een integrale aanpak binnen de gemeente kan leiden tot betere inzet en afstemming van budgetten en het realiseren van win-win situaties.

Om te kunnen bepalen welke samenwerkingspartners nodig zijn voor Park Randenbroek is een inventarisatie nodig van potentiële samenwerkingspartners en hun mogelijkheden.

Uitgaande van de gekozen insteek in de kadernota lijken organisaties voor naschoolse opvang (naschools sportaanbod) en scholen voor voortgezet onderwijs (maatschappelijke stages) aangewezen partners.

2.4 Uitwerking

Mocht de samenwerking goed ingevuld worden en de brede functie voor Park Randenbroek tot stand komen, wat betekent dit dan voor de inrichting van Park Randenbroek? Hoe wordt de brede functie ingevuld en wat zijn hiervan de ruimtelijke consequenties? Deze vragen zijn niet op voorhand te beantwoorden. Het sportaanbod dat gecreëerd moet gaan worden, naast de bestaande verenigingsactiviteiten, hangt samen met de doelgroepen die gebruik gaan maken van Park Randenbroek. Daarnaast zijn activiteiten die georganiseerd kunnen worden mede afhankelijk van de ruimte die daarvoor beschikbaar is. Om deze onduidelijkheid deels weg te nemen gaan wij in het onderstaande zo veel mogelijk uit van de huidige sportruimte in Park Randenbroek.

Door de aanwezigheid van voetbalvelden en honk- en softbalvelden in Park Randenbroek kan het nodige georganiseerd worden. Wel is men daarbij afhankelijk van de weersomstandigheden en de gesteldheid van de (gras)velden. Een kunstgrasveld kan het hele jaar door intensief gebruikt worden. Ook kunnen daarop verschillende sporten worden beoefend. Door gebruik van kunstgras kan een voetbalveld continu gebruikt worden ook bijvoorbeeld door omwonenden die “even een balletje willen trappen”. Kunstgras is duurzamer, minder gevoelig voor weersinvloeden en het kost minder in onderhoud.

Met enkele technische innovaties of aanpassingen is het mogelijk op een beperkte oppervlakte zoveel mogelijk wensen in te willigen. Zo kan ook de ijsbaanruimte en eventueel het binnenterrein benut worden voor naschoolse activiteiten (skaten, hardlopen..) of voor andere doelgroepen. Bijvoorbeeld door het aanleggen van jeu de boules banen voor senioren op het binnenterrein.

Naast deze mogelijkheden is het wenselijk om een apart multifunctionele ruimte/veld in te richten dat voor meer doeleinden (en door meer gebruikersgroepen) te gebruiken is. Enkele voorbeelden zijn een openbare speelvoorziening voor basketbal en voetbal of sportvoorzieningen zoals korfbalpaal, tennismuur en tafeltennistafels. Maar ook een ruimte waar allerlei activiteiten en evenementen plaats kunnen vinden, zoals clinics, demonstraties en toernooitjes. De in de nabijheid aanwezige gymzaal biedt, mits deze behouden blijft voor het gebied, een eventuele uitwijkmogelijkheid bij mindere weersomstandigheden.

Naast buitenaccommodatie moet ook gekeken worden naar de binnenruimten zoals kantine, materiaalopslag en kleedruimten. De nieuwe gebruikersgroepen zullen niet alleen gebruikmaken van de buitenruimten maar ook behoefte hebben aan enige binnenruimte zoals sanitaire voorziening en een horecamogelijkheid. Door een goed doordachte (her)inrichting van bijvoorbeeld de kantine kunnen daar verschillende clubs, gebruikersgroepen gebruik van maken zonder elkaar in de weg te zitten. Ook als de omgeving ingericht wordt met de mogelijkheid voor de ongeorganiseerde sporter: wandelaars, hardlopers, fietsers en skaters is een horecagelegenheid wenselijk en wellicht lucratief voor verenigingen.

In de ontwikkeling van het gebied en het formuleren van doelstellingen/taakstellingen moet ook zeker aandacht zijn voor eventuele toekomstige gebruikers van de ruimte en ontwikkelingen die zich in de omgeving voordoen. In dit kader is vooral de geplande woningbouw van belang. Onder andere bij het sportpark Marco van Basten in Utrecht is gebleken dat bewoners die uitkijken op de (sport)velden het zicht op voortdurende activiteit op de velden waarderen. Door bewoners uit te nodigen voor evenementen en activiteiten op het sportpark is een grote betrokkenheid ontstaan. Dit leverde de clubs veel nieuwe jonge leden uit de buurt op.

Naast het rekening houden met de wensen van toekomstige gebruikersgroepen is het ook van belang om inzicht te hebben in de ruimtelijk implicaties die dit heeft. Hierbij dient aangemerkt te worden dat dit moeilijk in kaart te brengen is. Idealiter dienen de verenigingen over voldoende velden te beschikken, waarvan enkele kunstgrasvelden (zie hoofdstuk 3 voor de behoeftebepaling van verenigingen) en is aanvullend een multifunctioneel veld beschikbaar. Om te komen tot een divers aanbod is het aan te bevelen om het ijsbaanterrein een multifunctioneel karakter te geven. Meer aanbevelingen over de inrichting van de ruimte zijn opgenomen in hoofdstuk vier.

2.5 Succesfactoren

Ervaringen met andere projecten leert dat het een kwestie is van lange adem. Een traject van herinrichting van het gebied en de organisatie van activiteiten in het gebied kosten tijd. Daarbij is het belangrijk dat investeringen (tijd, menskracht, geld) meetbare en zichtbare resultaten opleveren. Als resultaten zichtbaar worden, groeit het vertrouwen van deelnemende partijen. Het wordt dan stapsgewijs makkelijker om verenigingen en haar leden te overtuigen van nieuwe plannen en hen te vragen om mee te helpen aan het realiseren van ambities. Het is wel zaak om het vertrouwen vast te houden! Verenigingen moeten daadwerkelijk zien dat hun club wél vaart bij samenwerking. Dat het behalve veel werk ook nieuwe investeerders, doelgroepen en winstgevende activiteiten aantrekt. Dat de inbreng van partners leidt tot een betere interne organisatie, tot het over en weer gebruikmaken van accommodaties en tot intensiever bezig zijn met sportieve prestaties.

Op basis van ervaringen met andere projecten zijn een aantal succesfactoren te formuleren:

- ❖ De mogelijkheid voor verenigingsbestuurders om de kansen die een samenwerkingsproject, biedt weten uit te buiten voor hun eigen clubs;
- ❖ De ruimte die de verenigingsmanager of combinatiefunctionaris (of andere professionele ondersteuner) krijgt om optimaal voor het geheel te werken;
- ❖ Het vertalen van de impulsen van het gemeentelijk sportbeleid naar het eigen beleid van de vereniging;
- ❖ Het samenbrengen van Sportaccommodaties en recreatie en maatschappelijke functies zoals naschoolse opvang en kinderopvang; Deze passen goed bij elkaar;
- ❖ Kunstgras maakt intensief gebruik van sportterreinen technisch mogelijk;
- ❖ Het combineren van meer sporten in één accommodatie, sportpark. Dan ontstaat er uitwisseling tussen sporten en sporters;
- ❖ Een geleidelijk en zorgvuldig proces om samenwerking tussen verenigingen tot stand te brengen, waarin mensen elkaar en elkaars activiteiten leren kennen;
- ❖ In een multifunctioneel sportpark spelen bestaande verenigingen een belangrijke rol. De gemeente moet hen daarbij ondersteuning bieden.

Deze lijst is niet uitputtend en is in de toekomst aan te vullen met eigen ervaringen van de gemeente.

3. Ruimtebehoefte sportverenigingen

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de ruimtebehoefte van drie sportverenigingen in Park Randenbroek: voetbalverenigingen CJVV en AFC Quick 1890 en honk- en softbalvereniging BSC Quick. Voor de bepaling van de ruimtebehoefte is gebruik gemaakt van het ruimte-instrument van het Mulier Instituut. Hierbij wordt op basis van planningsnormen en belastingscoëfficiënten op basis van teamaantallen de behoefte aan velden berekend. De bevolkingsprognoses van de gemeente Amersfoort zijn gebruikt om ook een toekomstige behoefte vast te kunnen stellen. Aanvullend is met gebruik van het handboek sportaccommodaties vastgesteld wat de behoefte aan kleedkamers is per vereniging. Aan het eind van het hoofdstuk is summier aandacht voor de ijssport en de behoefte van verenigingen aan parkeerplaatsen.

3.1 Behoefte aan voetbalvelden

Park Randenbroek kent twee voetbalverenigingen. In het noordelijk deel is CJVV gevestigd op sportpark Vermeerkwartier. In het zuidelijke deel maakt AFC Quick 1890 onderdeel uit van sportpark Dorrestein. Beide verenigingen hebben aangegeven (bron: Ruimte onderzoek 2007) dat de huidige faciliteiten niet meer voldoen aan de behoefte. Hierbij werd door CJVV aangegeven dat zij behoefte heeft aan een extra trainingsveld en een wachtlijst kent van ongeveer 60 personen (vooral pupillen en junioren). AFC Quick 1890 kende geen wachtlijst, maar gaf wel aan een tekort aan velden te ervaren. In onderstaande tabel wordt op basis van de huidige teamaantallen (seizoen 2008/2009) van de voetbalverenigingen de behoefte bepaald voor de periode 2008-2024. Hierbij is gebruik gemaakt van de normen van NOC*NSF (Handboek Sportaccommodaties).

Tabel 3.1 Behoefte aan velden van voetbalverenigingen in Park Randenbroek 2008–2024.

	Totaal SWE			Behoefte wedstrijd velden			Aanbod	Behoefte trainingsvelden	
	zaterdag	zondag	weekend	zaterdag	zondag	weekend		Aanbod	Aanbod
2008 CJVV	31,75	0,00	31,75	5,77	0,00	3,53	3	2,27	2
2012	32,91	0,00	32,91	5,98	0,00	3,66	3	2,35	2
2016	32,94	0,00	32,94	5,99	0,00	3,66	3	2,35	2
2020	32,00	0,00	32,00	5,82	0,00	3,56	3	2,29	2
2024	30,66	0,00	30,66	5,57	0,00	3,41	3	2,19	2
2008 AFC Quick	17,45	7,00	24,45	3,17	1,40	2,72	3	1,40	2
2012	18,02	7,24	25,26	3,28	1,45	2,81	3	1,44	2
2016	17,94	7,15	25,08	3,26	1,43	2,79	3	1,43	2
2020	17,58	6,88	24,46	3,20	1,38	2,72	3	1,40	2
2024	17,12	6,41	23,53	3,11	1,28	2,61	3	1,34	2

CJVV is een grotere vereniging dan AFC Quick. Beide verenigingen kennen daarentegen een gelijk aanbod aan wedstrijd en trainingsvelden¹. Dit aanbod, waarbij het aan te leggen kunstgrasveld van AFC Quick is meegenomen, volstaat voor AFC Quick. De drie wedstrijd velden en twee trainingsvelden zijn redelijk in lijn met de vraag. De bevolkingsontwikkeling zorgt wel voor een toename van de wedstrijdbehoefte tot 3,28 veld in 2012. Volgens de normen moet de wedstrijdbehoefte bij 0,25 naar boven worden afgerond. In dit geval betekent dit dat AFC Quick in 2012 een behoefte van vier wedstrijd velden heeft. Door de bevolkingsontwikkeling na 2012 is echter de verwachting dat deze behoefte afneemt tot onder de 3,25 wedstrijd velden vanaf 2020. Dit biedt weinig reden om AFC Quick van extra wedstrijd velden te voorzien. Zeker ook gezien de marge die aanwezig is in de trainingscapaciteit. De vereniging beschikt in 2009 (na aanleg van een kunstgrasveld) over twee trainingsvelden, waar een behoefte van anderhalf trainingsveld is geconstateerd.

Mocht de vereniging een sterke groei doormaken dan is in de toekomst de mogelijkheid om hen hierin te faciliteren middels het aanleggen van een kunstgrasveld op een bestaand trainingsveld. De trainingscapaciteit biedt voldoende ruimte om meer leden te huisvesten. De zaterdagafdeling (jeugd) kan alleen niet veel groter worden bij het bestaande aantal wedstrijd velden. De seniorenafdeling daarentegen (op zondag) kent voldoende groeimogelijkheden. Het aanleggen van een kunstgrasveld op het hoofdveld van AFC Quick is een goed besluit geweest.

Het aantal kleedkamers voldoet aan de gemeentelijke norm. Mocht worden uitgegaan van de normen uit het Handboek Sportaccommodaties van NOC*NSF dan zijn acht kleedkamers nodig. De accommodatie van AFC Quick telt, naast twee scheidsrechterskleedkamers, zes kleedkamers. De gemeente past de normen van NOC*NSF alleen toe als het aantal meiden junioren, dames en G-voetbal hier aanleiding toe geeft. De drie meiden juniorenteams geven voor de gemeente geen aanleiding om af te wijken van haar eigen norm.

De accommodatie van AFC Quick is niet van een hoog niveau en enigszins verouderd. Het ligt niet direct voor de hand om deze verenigingsaccommodatie te benutten om een samenwerking met kinderopvang organisaties of scholen aan te gaan. Mogelijk dat het wel dienst kan doen als wijkcentrum. Aan een accommodatie voor kinderopvang worden overigens wettelijke eisen gesteld, waar geen van de huidige accommodaties op Park Randenbroek aan kan voldoen.

CJVV kampt met een tekort aan velden. CJVV is een zaterdagvereniging, waardoor de behoefte niet gespreid kan worden over het weekend. Dit leidt ertoe dat de vereniging op dit moment en ook in de toekomst een grotere behoefte heeft aan velden dan zij op dit moment tot haar beschikking heeft. De vereniging heeft op dit moment drie wedstrijd velden tot haar beschikking, terwijl zij een behoefte kent van zes wedstrijd velden (5,77). Om de wedstrijden op de zaterdagen ingepland te krijgen maakt de vereniging gebruik van haar tweede trainingsveld om ook wedstrijden op te spelen. De staat van dit veld laat echter te wensen over, mede doordat de trainingscapaciteit van de vereniging niet ruim bemeten is. De vereniging heeft twee trainingsvelden tot haar beschikking, waar een vraag van 2,27 trainingsvelden wordt geconstateerd. Bij strenge naleving van de normen moet bij een behoefte van 2,27 trainingsveld afgerond worden naar drie trainingsvelden.

¹ Het veld van VOP is in de berekening buiten beschouwing gelaten.

Om als brede vereniging te functioneren is het wenselijk dat de accommodatie wordt uitgebreid met twee kunstgrasvelden. Een vereniging die een maatschappelijke rol vervult, breed inzetbaar is en de gemeente gediensstig moet de mogelijkheden hebben om de extra leden en druk op de velden die hieruit voortvloeit te verwerken. Alleen zo kan een win-win situatie gecreeërd worden. Met de aanleg van twee kunstgrasvelden, wordt de wedstrijdcapaciteit vergroot en kan het huidige trainingsveld benut worden voor wedstrijden. De drie kunstgrasvelden bieden immers voldoende trainingscapaciteit voor de vereniging.

De accommodatie waar CJVV over beschikt voldoet aan de eisen van deze tijd. Het clubgebouw biedt verschillende afgesloten vergader/kantoorruimten. Daarnaast is de kantine geschikt om voor andere doeleinden te gebruiken. Het kunstgrasveld dat direct voor de kantine is gelegen maakt het mogelijk om dicht bij het clubhuis activiteiten te ondernemen, vanwege de ‘onbeperkte’ belastbaarheid van kunstgras.

De kleedaccommodatie volstaat voor het huidige aantal velden. Mocht de accommodatie uitgebreid worden met twee wedstrijd velden, dan is aanvulling van de kleedaccommodatie wenselijk. Wanneer de vereniging over zes wedstrijd velden beschikt zijn twaalf kleedkamers aan te bevelen op basis van de gemeentelijke norm. De huidige tien kleedkamers volstaan in dat geval niet langer. Gezien het aantal damesteams en G-teams kan besloten worden om af te wijken van de gemeentelijke norm en de NOC*NSF norm (of een tussenvariant) te hanteren. Mocht geopteerd worden voor de NOC*NSF norm dan zijn niet twaalf maar zestien kleedkamers nodig. Uitbreiding van de kleedkamers kan plaatsvinden aangrenzend aan de huidige bebouwing in de nabijheid van het trainingsveld. Een andere mogelijkheid is deze kleedkamers te realiseren bij de twee kunstgrasvelden die ter uitbreiding aangelegd worden.

3.2 Behoeftte aan honk- en softbalvelden

Vereniging BSC Quick heeft twee honkbalvelden en twee softbalvelden tot haar beschikking. Hieronder is in een tabel de behoefte aan velden bepaald op basis van de teamaantallen in 2008.

Tabel 3.2 Behoeftte aan honk- en softbalvelden in Amersfoort 2008–2024

	Aantal normteams		Planningsnorm		Behoeftte		Aanbod	
	Honkbal	Softbal	Honkbal	Softbal	Honkbal	Softbal	Honkbal	Softbal
2008 BSC Quick	3	18	8	10	0,38	1,80	2	2
2012 BSC Quick	3,21	19,28	8	10	0,40	1,93	2	2
2016 BSC Quick	3,30	19,78	8	10	0,41	1,98	2	2
2020 BSC Quick	3,16	18,98	8	10	0,40	1,90	2	2
2024 BSC Quick	3,01	18,06	8	10	0,38	1,81	2	2

In de tabel wordt duidelijk dat BSC Quick wel twee softbalvelden nodig heeft, maar dat dit niet opgaat voor de honkbalvelden. BSC Quick kent een behoefte van ongeveer 0,40 honkbalveld, waar zij de beschikking heeft over twee honkbalvelden. Dit biedt de mogelijkheid om één

honkbalveld voor andere doeleinden aan te wenden. Wel dient vermeld dat beide honkbalvelden niet beschikken over verlichting. Voor het aanbieden van trainingen in de avonduren is het wenselijk dat het veld dat gehandhaafd wordt, uitgerust wordt met verlichting voor trainingen en wedstrijden.

Het aanbod van zes kleedkamers zou voldoende moeten zijn om het huidige aantal wedstrijden en teams te accommoderen. De 'oude' kleedkamers van VOP hebben zo het er naar uit ziet geen functie. Wanneer hier geen andere bestemming voor gevonden kan worden is het te overwegen om deze te slopen.

3.3 IJssport

IJSvereniging AIJV beschikt over een stuk grasland dat in het midden is uitgerust met verlichting. Dit veld wordt alleen in de winterperiode intensief gebruikt. Gedurende het voor en najaar laat de staat van het veld ander gebruik slechts beperkt toe. Om beter gebruik te maken van deze ruimte is het verstandig om de ondergrond te veranderen. Wanneer gebruik wordt gemaakt van asfalt, biedt dit mogelijkheden voor medegebruik door een skeelervereniging en om bijvoorbeeld middels belijning sportvelden aan te brengen op het middenstuk. Dit terrein kan eveneens dienst doen als parkeergelegenheid. Bijvoorbeeld bij evenementen. In de winterperiode kan water aangebracht worden op het asfalt.

De ruimtebehoefte voor ijsvereniging AIJV is niet vastgesteld op basis van planningsnormen en bevolkingsprognoses. Aangenomen wordt dat de huidige omvang volstaat voor Park Randenbroek. Wel wordt geopteerd voor een beter gebruik van de ruimte. Door het ijsbaanterrein ook geschikt te maken voor bijvoorbeeld skeelers, heeft de vereniging het gehele jaar mogelijkheden om activiteiten te verzorgen en gebruik te maken van de sportruimte.

3.4 Behoeftte aan parkeerplaatsen

Gemeente Amersfoort hanteert een parkeerbehoefte voor sportaccommodaties van minimaal 20 en maximaal 27 parkeerplaatsen per hectare netto speelveld. Deze parkeernorm is opgenomen in de Nota Parkeernormen Amersfoort 2009 van de Sector Stedelijke Ontwikkeling en Beheer, afdeling Verkeer en Vervoer. Op basis van het oppervlak van de netto speelvelden van de voetbalverenigingen en de honk- en softbalvereniging is de parkeerbehoefte bepaald.

Voor het berekenen van de behoefte aan parkeerplaatsen is uitgegaan van de volgende maatvoering van velden. Een honkbalveld of twee softbalvelden staat gelijk aan anderhalf voetbalveld. Een hectare staat gelijk aan twee voetbalvelden. Op basis van deze uitgangssituatie is de volgende parkeerbehoefte van kracht.

AFC Quick heeft op basis van haar huidige vier velden behoefte aan minimaal 40 parkeerplaatsen en maximaal 54 parkeerplaatsen. Het aantal parkeerplaatsen van AFC Quick is alleen toereikend als ook langs de weg geparkeerd mag worden. Dit levert op dit moment moeilijke situaties op. Het verbreden van de weg (1-1,5 meter aan de kant van het sportpark) biedt mogelijkheden om parkeerplaatsen te creëren aan de andere kant van de weg. Hierdoor volstaat de parkeergelegenheid en is een goede ontsluiting geboden

CJVV heeft eenzelfde aantal velden als AFC Quick en hiermee eveneens een behoefte van 40-54 parkeerplaatsen. Mocht het aantal velden van CJVV worden uitgebreid, dan zijn volgens de

parkeernormen per veld 10-14 parkeerplaatsen nodig. CJVV heeft op haar eigen terrein onvoldoende parkeergelegenheden. De parkeerplaats aan de overkant van de Gasthuisstraat biedt een goede buffer voor het tekort aan parkeergelegenheid op het eigen terrein. Daarnaast wordt door de bezoekers gebruik gemaakt van de parkeerplaatsen op de Rubensstraat.

BSC Quick beschikt over twee honkbalvelden en twee softbalvelden. Op basis van de omvang van het netto speelveld van deze velden is een parkeerbehoefte van minimaal 45 parkeerplaatsen en maximaal 61 parkeerplaatsen berekend. Bij het afstoten van één honkbalveld neemt de parkeerbehoefte af met 15-20 parkeerplaatsen en blijft een parkeerbehoefte over van minimaal 30 parkeerplaatsen tot maximaal 41 parkeerplaatsen. Dit aantal parkeerplaatsen is aanwezig op de accommodatie van BSC Quick.

De benodigde parkeercapaciteit op basis van de gemeentelijke parkeernormen zijn niet in balans met het beschikbaar aantal parkeerplaatsen. Er is overigens sprake van een beperkt tekort op basis van de normen. Een relevante vraag is wel in hoeverre deze parkeernormen een goede berekeningsgrondslag bieden voor de werkelijke parkeerbehoefte. De indruk bestaat namelijk dat de parkeerbehoefte groter is dan uit de normen naar voren komt. Vooral waar het CJVV betreft die al haar wedstrijdactiviteiten en toeschouwers bewegingen op zaterdag heeft. Het huidige aanbod parkeerplaatsen op eigen terrein is in werkelijkheid niet toereikend. Dit wordt onderkend door de gemeente Amersfoort. In dit kader is het aan te bevelen om de parkeernormen voor de sport nader te bekijken en hierbij een vergelijking te maken met andere gemeenten. Er zijn namelijk voorbeelden bekend van gemeenten die twee keer zo veel parkeerplaatsen per veld als uitgangspunt nemen.

4. Toekomst ruimte voor sport in Park Randenbroek

De toekomst voor sport in Park Randenbroek wordt in twee scenario's uitgewerkt. Het eerste scenario gaat uit van een gelijkblijvende ruimte voor sport. In het tweede scenario wordt uitgegaan van een minder groot ruimtebeslag van de sport. In deze variant dient ten minste één voetbalveld vrij gespeeld te worden ten behoeve van de ecologische structuur.

4.1 Gelijkblijvende ruimte voor sport

Om de verenigingen op het gebied mogelijkheden te bieden om zich breed in te zetten voor de Amersfoortse gemeenschap en individuele groei te bewerkstelligen, zijn uitbreidingen gewenst. Om deze uitbreidingen niet ten koste te laten gaan van de ecologische structuur van het gebied moet ingestoken worden op een efficiënter gebruik van de ruimte. Het uitgangspunt is hierbij dat het totale ruimtebeslag van sport niet mag toenemen, maar wel anders gesitueerd mag zijn. Onze visie op het toekomstige ruimte voor sport in Park Randenbroek wordt hieronder uiteengezet. Hierbij worden de resultaten uit de vorige hoofdstukken vertaald in ruimtelijke consequenties en gekeken in hoeverre met de ruimtelijke aanpassingen in de sportruimte de ecologische structuur in stand kan worden gehouden of wellicht verbeterd. Hierbij gaan wij van Noord naar Zuid te werk.

4.1.1 Ijsbaanterrein

Het huidige ijsbaanterrein kent een onvoldoende gebruik om in deze vorm gehandhaafd te worden binnen Park Randenbroek. Dit terrein is gezien de ruimtebehoefte van de aangrenzende voetbalvereniging CJVV goed inzetbaar als voetbalterrein. Het aanleggen van twee kunstgrasvelden op dit terrein biedt voor CJVV een oplossing voor het huidige ruimtetekort. Te overwegen is om vanuit beheersaspecten een kleedaccommodatie met gezamenlijke ruimte hierbij te realiseren (uitbreiding met vier tot zes kleedkamers bij aanleg van twee velden). Dit maakt deze velden dan geschikt voor bijvoorbeeld een organisatie voor naschoolse opvang of iets dergelijks. Wanneer de huidige gymzaal gehandhaafd blijft ontstaat hier een mooie locatie voor sport en beweegactiviteiten, zowel binnen als buiten. In de weekenden en avonden kan de accommodatie gebruikt worden door CJVV voor trainingen en wedstrijden. De ruimte die resteert kan worden benut om het 'groene' karakter te versterken of om meer faciliteiten voor een 'brede' vereniging te realiseren.

4.1.2 Accommodatie CJVV

De accommodatie van CJVV volstaat niet voor het huidige aantal leden en biedt daarmee geen ruimte voor uitbreiding van het ledental van de vereniging. Door voor CJVV twee kunstgrasvelden aan te leggen op het ijsbaanterrein worden deze mogelijkheden wel geboden. Met deze uitbreiding kan het huidige trainingsveld, door de aanwezigheid van drie kunstgrasvelden, benut worden als wedstrijdveld.

Door de toename van het aantal wedstrijdvelden ontstaat een behoefte aan meer kleedkamers. Een uitbreiding van twee velden resulteert in dit geval in een behoefte van zes extra kleedkamers, wanneer de norm van NOC*NSF wordt toegepast. Op basis van de norm van de gemeente Amersfoort is een uitbreiding met twee kleedkamers vereist. De keuze voor de NOC*NSF norm of een tussenvariant is te rechtvaardigen op basis van het aantal G-teams,

meisjesteams en dameselftallen. Het is derhalve wenselijk om de kleedkamer capaciteit van CJVV uit te breiden met vier of zes kleedkamers. Deze kunnen gerealiseerd worden op de accommodatie van CJVV of op het ijsbaanterrein. Vanuit het oogpunt van meervoudig ruimtegebruik wordt geopteerd voor het realiseren van de kleedaccommodatie op het (voormalige) ijsbaanterrein, zoals beschreven in de vorige paragraaf.

Voor de parkeerbehoefte is het in stand houden van de parkeerplaatsen aan de overkant van de Gasthuisstraat sterk aan te bevelen. Mocht dit planologisch niet de voorkeur genieten dan is het aanbevelenswaardig om in de nabijheid van de accommodatie, bijvoorbeeld op het oude ijsbaanterrein, de parkeergelegenheid uit te breiden.

4.1.3 Voetbalveld VOP

Het voetbalveld van VOP wordt tijdelijk gebruikt door AFC Quick. Onze berekeningen hebben laten zien dat AFC Quick, uitgaande van de teamaantallen, dit veld niet nodig heeft om haar activiteiten te ontplooiën. Wij stellen derhalve voor om dit veld in te zetten als toekomstig ijsbaanterrein, waarbij ook gebruik wordt gemaakt van het ruimteoverschot van BSC Quick (zie volgende paragraaf). Hierbij adviseren wij wel om dit terrein een multifunctioneel karakter te geven. Te denken valt aan een combibaan (skeeler- en ijsbaan). Aanvullend kan op het middenterrein door middel van het aanbrengen van belijning sportveldjes (voetbal, basketbal, etc) gecreëerd worden. Dit nieuwe ijsbaanterrein kan bij extreme drukte (met uitzondering van de winterperiode) dienst doen als parkeerterrein.

Indien de gemeente de voorkeur geeft aan het behoud van het huidige ijsbaanterrein, dan biedt het voetbalveld van VOP mogelijkheden om de wedstrijdcapaciteit van CJVV uit te breiden. Het is wel aan te bevelen om dan een loopbrug of looptunnel aan te brengen van het clubhuis van CJVV naar het voetbalveld van VOP. Het omzetten van het voetbalveld van VOP in kunstgras geniet dan de voorkeur. Alleen het omzetten van het voetbalveld van VOP biedt overigens nog niet voldoende ruimte om de gewenste wedstrijdcapaciteit voor CJVV te realiseren. Gebruik van het ruimteoverschot van BSC Quick is dan noodzakelijk (zie volgende paragraaf).

4.1.4 Accommodatie BSC Quick

BSC Quick heeft te veel sportruimte tot haar beschikking. De vereniging heeft voor haar activiteiten voldoende aan één honkbalveld, terwijl zij de beschikking heeft over twee honkbalvelden. Het noordelijk gelegen honkbalveld kan een andere bestemming krijgen. Dit veld is gelegen direct naast het voetbalveld van VOP. Het kan hierdoor benut worden bij de realisatie van een combibaan (skeeler- en ijsbaan), of omgezet worden in een voetbalkunstgrasveld ten behoeve van CJVV (mits niet gekozen wordt voor uitbreiding op oude ijsbaanterrein). Dit honkbalveld kan ook (deels) gebruikt worden voor het uitbreiden van de ecologische structuur.

4.1.5 Accommodatie AFC Quick

AFC Quick heeft voldoende velden tot haar beschikking. In de toekomst is het mogelijk om door middel van het aanleggen van een kunstgrasveld op het huidige trainingsveld de wedstrijdcapaciteit te vergroten. Op dit moment zien wij hiervoor geen aanleiding. De uitbreiding van het aantal kleedkamers naar acht kleedkamers is op basis van de normen van

NOC*NSF te rechtvaardigen. De gemeente hanteert een norm van twee kleedkamers per wedstrijdveld, waardoor met zes kleedkamers kan worden volstaan. De gemeente heeft aangegeven per geval apart te bekijken of voldoende aanleiding is (bijvoorbeeld damesvoetbal, G-voetbal) om van de eigen norm af te wijken. AFC Quick heeft beperkt damesvoetbal waardoor niet direct aanleiding is om van de gemeentelijke norm af te wijken.

4.1.6 Conclusie

Binnen Park Randenbroek is het mogelijk om de vitale en brede verenigingen te ontwikkelen en behouden, zonder hiervoor meer ruimte voor sport in te tekenen. Hiervoor is aanleg van kunstgras wel vereist. Het honkbalveld en het oude VOP veld moeten verder wijken voor een combibaan (schaats- en skeelerbaan), zodat het ijsbaanterrein vrij komt voor twee kunstgrasvelden ten behoeve van CJVV.

4.2 Minder ruimte voor de sport

Het oude veld van voetbalvereniging VOP wordt momenteel nog gebruikt voor de sport, maar heeft in principe geen sportfunctie voor de toekomst. Daarom is gevraagd om uitgaande van het wegvallen van de sportfunctie van het VOP-veld een scenario te schetsen van het toekomstig ruimtegebruik voor de sport in Park Randenbroek. Hieronder worden twee scenario's uitgewerkt. Het eerste scenario gaat uit van het vrijspelen van een deel van het huidige ijsbaanterrein. Het tweede scenario levert een honkbalveld in ten behoeve van de ecologische structuur. Bij het laatste scenario staat een natuurbestemming voor het VOP-veld centraal.

4.2.1 Variant ijsbaanterrein

Om een deel van het ijsbaanterrein vrij te spelen moet afgezien worden van het aanleggen van twee nieuwe kunstgrasvelden op dit terrein. Dit betekent dat bij deze variant één kunstgrasveld minder wordt aangelegd voor CJVV. Op basis van de normen van NOC*NSF wordt CJVV hiermee geen toereikende accommodatie geboden. Desalniettemin kan het extra veld mogelijkheden bieden om als vereniging te groeien. Hierbij is het wel wenselijk dat het huidige trainingsveld eveneens in kunstgras wordt omgezet. Waardoor een wedstrijdcapaciteit van vijf velden wordt bereikt. Onverminderd dient opgemerkt te worden dat deze variant de vereniging beperkt in haar groeiomvang.

De nieuw aan te leggen multifunctionele ijsbaan kan een plek krijgen op het oude VOP veld en het aangrenzende honkbalveld. Hierbij moet wel aandacht zijn voor de ligging van de ijsbaan ten opzichte van de beek.

De accommodatie van BSC Quick bestaat door het afstoten van één honkbalveld uit twee softbalvelden en één honkbalveld. De accommodatie van AFC Quick blijft onveranderd.

4.2.2 Variant honkbalveld

Het is mogelijk om het tweede honkbalveld, gelegen naast het VOP-veld vrij te houden van sport. Hiervoor is het noodzakelijk dat het ijsbaanterrein in tact blijft. Het VOP-veld kan in dit geval aangewend worden om een vijfde veld aan te leggen voor CJVV. Bij voorkeur dient dit veld voorzien te worden van kunstgras. Voor een veilige oversteek van het clubgebouw naar het nieuwe veld is het aan te bevelen om een loopbrug of -tunnel aan te leggen.

Deze variant levert een tekort op van één veld voor CJVV evenals in de variant ijsbaanterrein. Deze variant geniet niet de voorkeur gelet op de noodzaak van een loopbrug of –tunnel en de beperkte mogelijkheden voor een goede ecologische structuur op dit smalste punt van Park Randenbroek.

4.2.3 Variant VOP-veld

Wanneer het VOP-veld niet langer een sportbestemming kent, dan heeft dit gevolgen voor de inrichting van Park Randenbroek. Het verplaatsen van de ijsbaan naar het honkbalveld wordt door de projectgroep Park Randenbroek, vanwege de ligging ten opzichte van de beek, niet als een mogelijkheid gezien. Het ijsbaanterrein blijft in deze variant dan ook haar functie behouden. Dit heeft tot gevolg dat CJVV geen uitbreidingsmogelijkheden heeft in de nabijheid van haar huidige accommodatie. Om toch deze vereniging uitbreidingsmogelijkheden te bieden kan een verhuizing van de vereniging worden overwogen. Hierbij is het een mogelijkheid om AFC Quick en CJVV van accommodatie te laten wisselen. AFC Quick heeft volgens de normen voldoende ruimte op het sportpark van CJVV. Het sportpark van AFC Quick biedt daarentegen voor CJVV de uitbreidingsmogelijkheden die gewenst zijn. Hierbij kan gedacht worden aan een uitbreiding met één of twee velden (afhankelijk van de ruimtelijke inpassing) op het af te stoten honkbalveld naast het VOP-veld. Maar aan te raden is om gebruik te maken van het dichtstbijzijnde honkbalveld (ten opzichte van de accommodatie van AFC Quick) voor het uitbreiden van de voetbalcapaciteit. Deze nieuwe bestemming van het huidige hoofdveld van de honkbalvereniging, vraagt wel om een nieuw clubgebouw van BSC Quick bij het huidige tweede honkbalveld, nabij de softbalvelden.

Ondanks de commotie die deze verplaatsing van verenigingen teweeg kan brengen, is dit een optie die zeker in overweging genomen dient te worden. Deze mogelijkheid biedt goede ruimtelijke mogelijkheden voor de verenigingen en laat het VOP-veld ongebruikt. Mocht het ruimtelijk niet mogelijk zijn om twee kunstgrasvelden aan te leggen op de locatie van het eerste honkbalveld, dan blijft het tekort voor CJVV bestaan. Dit tekort is gelijk aan het tekort bij de vorige varianten.

4.2.4 Conclusie

Geen van de varianten levert een ideale situatie op voor de sport in Park Randenbroek. Bij alle varianten is een tekort van één veld bij CJVV het gevolg. Mocht het in de laatste variant (variant VOP-veld) mogelijk zijn om twee kunstgrasvelden aan te leggen, dan wordt hiermee wel voldaan aan de behoefte, maar het is sterk de vraag of het vrij gekomen gebied hiervoor voldoende ruimte laat. Daarnaast vraagt deze variant om een aanzienlijke investering in de huisvesting van zowel BSC Quick als CJVV. BSC Quick heeft bij verplaatsing immers behoefte aan een nieuw clubhuis en kleedaccommodatie. Terwijl CJVV behoefte heeft aan een grotere accommodatie dan beschikbaar is op het terrein van AFC Quick. Het is niet uit te sluiten dat, gezien het kwaliteitsverschil met de huidige accommodatie van CJVV, ook voor CJVV een nieuw clubhuis en extra kleedkamers nodig zijn.

Mocht gekozen worden voor het vrijspelen van een deel van de sportruimte, dan is de variant ijsbaanterrein het meest voor de hand liggend en het minst complex. Dit heeft wel tot gevolg dat het smalste deel van Park Randenbroek voor een deel een sportfunctie blijft houden (VOP-veld). Door het honkbalveld te benutten voor de ijsbaan kan wellicht toch een deel van het VOP-veld ongebruikt worden gelaten. Mocht vast worden gehouden aan het benutten van het

hele VOP-veld voor het versterken van de ecologische structuur, dan is het verplaatsen van verenigingen de enige optie. Hierbij wordt aangenomen dat de projectgroep bij het standpunt blijft dat een ijsbaan alleen op het honkbalveld vanwege de ligging ten opzichte van de beek geen optie is.

Door minder ruimte te bieden aan de sport, is ook de ruimte voor vervulling van de brede functie beperkt. Additionele voorzieningen om deze functie goed te vervullen zijn moeilijk te realiseren. Dit kan deels gecompenseerd worden door kunstgrasvelden aan te leggen en een multifunctionele bestemming aan de ijsbaan te geven. Wanneer binnen Park Randenbroek een brede functie wordt vervuld, dan heeft dit naar verwachting een positieve invloed op het ledenaantal van de verenigingen. Het is wenselijk om hier in de inrichting van de ruimte rekening mee te houden. Het beperken van de sportruimte kan daarom in de toekomst knelpunten met zich mee brengen. Vooral voor CJVV kan dit nadelige gevolgen hebben. Zij kampen met een groot ruimtetekort en kunnen gedwongen zijn een ledenstop in te voeren. Deze ledenstop heeft vooral gevolgen voor de jongste jeugd. Wanneer zij geen beschikking krijgen over extra sportruimte kan op termijn de vitaliteit van de vereniging in gevaar komen.

5. Conclusies en aanbevelingen

In dit slothoofdstuk wordt antwoord gegeven op de onderzoeksvragen uit hoofdstuk één. Aan het einde van het hoofdstuk worden aanbevelingen gedaan voor de inrichting van Park Randenbroek.

Onderzoeksvraag 1) Hoe houden we de sportverenigingen gezond en vitaal?

Om sportverenigingen gezond en vitaal te houden spelen veel factoren een rol. Te denken valt aan financiële zekerheden, bestuurlijke kwaliteiten, organiserend vermogen, ledengroei en een adequate accommodatie. De gemeente speelt bij het gezond en vitaal houden van een sportvereniging een overwegend faciliterende rol. Het bieden van een accommodatie (tegen een redelijke prijs) is één van de beleidsinstrumenten van een gemeente om bij te dragen aan het sportklimaat. Deze accommodatie dient bij voorkeur van voldoende kwaliteit te zijn en voldoende ruimte te bieden voor de verenigingssporters van de eigen gemeente. Een andere vorm van faciliteren is het professioneel ondersteunen van verenigingen, bijvoorbeeld door het aanstellen van combinatiefunctionarissen of een andere vorm van verenigingsondersteuning. Hierbij is het wenselijk om aandacht te hebben voor de mogelijkheden van de vereniging en aan te sluiten bij haar ambities en mogelijkheden. Uiteraard dient een en ander te passen in de ontwikkeling van het gebied als geheel.

Onderzoeksvraag 2) Staat het uitgangspunt om het bestaande ruimtebeslag voor de sport in het gebied niet te vergroten het vitaal houden van de sportverenigingen in de weg?

De aanwezige accommodaties bieden, met uitzondering van CJVV, genoeg ruimte voor een vitale vereniging. Door het gebrek aan ruimte bij CJVV neemt naar verwachting de aanwas in de jongste jeugd af. Dit heeft voor de vereniging gevolgen op de lange termijn. Van een evenwichtige verdeling tussen de leeftijdsgroepen is dan geen sprake. Ten minste één extra veld is vereist om de instroom van onderaf mogelijk te maken.

Onderzoeksvraag 3) Wat is nodig (focus op ruimtelijke component) om één of meerdere verenigingen te laten functioneren als een 'brede' sportvereniging, zoals in de nieuwe nota omschreven?

Voor het vervullen van een brede functie is het een minimale voorwaarde dat de vereniging beschikt over een kwalitatieve accommodatie die aan de wensen/eisen van verschillende gebruikersgroepen voldoet. De accommodatie van CJVV is op dit moment de enige accommodatie die hiervoor in aanmerking kan komen.

Naast kwaliteit is natuurlijk ook kwantiteit van belang. De verenigingen moeten wel voldoende ruimte hebben om de functie te kunnen vervullen. De aanleg van ten minste één kunstgrasveld bij CJVV is hiervoor noodzakelijk. Aan te bevelen is om, gezien de huidige behoefte en de verwachte positieve gevolgen van de brede functie, de aanleg van twee kunstgrasvelden te overwegen.

Daarnaast wordt geadviseerd om te inventariseren wat voor rol welke gebruikersgroepen kunnen hebben bij het meervoudig gebruik van de ruimte in Park Randenbroek. Het gaat dan niet alleen om onderwijs en naschoolse opvang, maar ook om andere sportorganisaties of ongeorganiseerde sporters, zoals wandelaars, fietsers, hardlopers en skaters.

Naast ruimtelijke consequenties heeft een brede functie van Park Randenbroek ook consequenties voor de organisatorische context. Het is aan te bevelen om de vier verenigingen

gezamenlijk een brede functie te laten vervullen. Deze samenwerking komt het best van de grond als deze organisatorisch wordt verankerd in de vorm van een stichting of bestuurslaag die de belangen van Park Randenbroek behartigt en het sportaanbod coördineert.

Het is aan te bevelen om de ruimte voor sport in Park Randenbroek niet te beperken. Wanneer binnen Park Randenbroek een brede functie wordt vervuld, dan heeft dit naar verwachting een positieve invloed op het ledental van de verenigingen. Het beperken van de sportruimte kan daarom in de toekomst knelpunten met zich mee brengen, vooral voor CJVV.

CJVV ervaart op dit moment een tekort van ten minste één kunstgrasveld. Het is daarom wenselijk om op korte termijn een uitbreiding (één of twee kunstgrasvelden) voor CJVV te realiseren op het ijsbaanterrein. Het VOP-veld en het aangrenzende honkbalveld kunnen dan omgezet worden in een combibaan voor schaatsen en skeeleren.

Geraadpleegde bronnen

- Alliantie School & Sport (2008). *Go! Geïnspireerd op weg met combinatiefuncties sport en onderwijs*. Den Haag.
- Amsterdamse sportverenigingen tonen maatschappelijke betrokkenheid.
- Anne Schulze (2008) Artikel in Sport Knowhow XL 2e jrg, nr. 41-ii, 27 NOV 2008;
- Gemeente Amersfoort (2008). *De Kracht van Sport, kadernota voor het sportbeleid 2008-2015*. Amersfoort.
- Gemeente Amersfoort (2008). *Nota Parkeernormen Amersfoort 2009*. Amersfoort.
- ISA Sport / NOC*NSF (2008). *Handboek Sportaccommodaties*. Nieuwegein: Arko Sports Media.
- Marco van Basten park o.a. www.sport.nl
- Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap & Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (2007). *Bestuurlijke afspraken Impuls brede scholen, sport en cultuur*. Den Haag.
- Ministerie van VROM (2005). *Actieve parken, sociaal cement. Multifunctioneel gebruik van sport-, tuin- en speelparken*. Den Haag: Ministerie van VROM.
- Proeftuin Pelikaan Zwolle o.a. www.sport.nl
- Vereniging Sport en Gemeenten (2008). *Visie- en ontwikkelgids. Vernieuwing Lokaal Sportbeleid.101 vernieuwende ideeën voor een vitaal sportbeleid*. Oosterbeek.

Bijlage 1 Aandachtspunten

Een aantal tips voor de gemeente bij het aanstellen van een combinatiefunctionaris:

- Bepaal de wijze waarop de gemeente wil sturen in de aanstelling en resultaten van de combinatiefunctionaris(sen). De combinatiefunctionaris, de scholen en de verenigingen kunnen ingezet worden om maatschappelijke knelpunten op te lossen. Het uitvoeren van projecten in wijk en/of het aanbieden van sporten voor bepaalde doelgroepen behoren tot de mogelijkheden. Dit laatste sluit aardig aan bij Park Randenbroek.
- Stel samen met de betreffende scholen en sportverenigingen duidelijke werkprogramma's en/of prestaties op om de meerwaarde van de functionaris duidelijk te kunnen aantonen. Een werkprogramma en vooraf bepaalde prestaties helpen om het functioneren van de combinatiefunctionaris scherp(er), concreter te maken.
- Bepaal samen met de scholen en verenigingen enerzijds en het werkprogramma anderzijds een goede formele (o.a. bepalen werkgeverschap) en informele (o.a. communicatie) structuur. Heb vooral oog voor het afstemmen van de verschillende werelden en zorg voor breed draagvlak in beide organisaties.
- Zorg voor ondersteuning en faciliteer kennisuitwisseling en kruisbestuiving tussen zowel de organisaties (scholen en sportverenigingen) als de combinatiefunctionarissen. Zowel één op één ondersteuning als collectieve bijeenkomsten moeten worden ingezet om de combinatiefunctionaris tot een succes te maken.
- Monitor de doelstellingen, resultaten en effecten. Dit geeft goed informatie om het functioneren van de functionaris inzichtelijk te maken en eventueel bij te sturen. Ook kan de gemeente beter afwegen welke instrumenten ingezet moeten worden om meer kinderen meer laten sporten. De combinatiefunctionaris is hiertoe een middel. Het resultaat en effect moeten worden afgewogen ten opzichte van andere middelen die gemeenten al langere tijd inzetten zoals buurtsportwerkers, verenigingsondersteuning, BOS-stimuleringsprojecten en verenigingsmanagement.

Tips voor verenigingen samen gaan werken om te komen tot een gezamenlijk georganiseerd sportaanbod:

- Neem ruim de tijd om samenwerking te structureren;
- Werk aan plannen waar iedereen baat bij heeft;
- Bouw voort op sterke punten;
- Betrek de leden bij elke stap;
- Spreek af dat een bestuurdersoverleg zich alleen bezighoudt met cluboverstijgende zaken en daarvoor mandaat krijgt;
- Zoek steun bij professionele sportinstanties;
- Speel in op gemeentelijk sportbeleid;
- Zoek uit voor welke bijdragen van overheden, fondsen of maatschappelijke instellingen je in aanmerking kunt komen;
- Vraag het bedrijfsleven om praktisch advies en lever een tegenprestatie;
- Zoek partners die baat hebben bij de ambities;
- Bezoek congressen en collega's in het land, het wiel is namelijk al uitgevonden.